

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Výchovný ústav, Buškovice 203

Adresa: Buškovice 203, 441 01 Podbořany

Identifikátor školy: 600 029 255

Termín konání inspekce: 8. – 10. únor 2005

Čj.:	07-128/05-5063
Signatura:	of3zy222

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Výchovný ústav zabezpečuje realizaci výkonu ústavní výchovy, ochranné výchovy a rovněž v ojedinělých případech i prolongovaného předběžného opatření u chlapců, kteří splnili povinnou školní docházku.

Ve smyslu rozhodnutí MŠMT ze dne 17. února 2004, čj. 32 298/2003-21 (účinnost od 1. ledna 2004), je zabezpečována profesní příprava chlapců v rámci učiliště, odborného učiliště a dvouleté praktické školy (v rozhodnutí nejsou uvedena pracoviště v obci, která mají jiná popisná čísla). Příprava ve středním odborném učilišti v současné době realizována není.

Umísťovací kompetence přísluší především Diagnostickému ústavu pro mládež v Praze, v případech bezprostřední návaznosti po splnění povinné školní docházky pak i Dětským diagnostickým ústavům v Liberci, Hradci Králové, Plzni a eventuálně i dalším.

Základní údaje o zařízení a o kolektivu dětí

Kapacita zařízení	60
Evidenční stav	57
Počet výchovných skupin	6
Počet dětí fyzicky přítomných na zařízení	35
Počet dětí na útěku	13
Počet dětí ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody	4
Počet dětí přechodně ubytovaných mimo zařízení	5
Počet dětí s nařízenou ÚV	51
Počet dětí s uloženou OV	3
Počet dětí umístěných na předběžné opatření	2
Počet dětí umístěných na žádost osob odpovědných za výchovu	-
Počet dětí s ukončenou ÚV (OV) připravujících se na povolání	1 (dohoda)
Počet dětí s dalším postižením (mentálním, smyslovým aj.)	41
Počet dětí se závislostmi	2
Počet dětí v péči neurologa	1
Počet dětí v psychiatrické péči	10

Rozdělení dětí do VS, RS

VS	Počet chlapců	Počet žáků v učilišti	Počet žáků v OU	Počet žáků v PrŠ	Počet chlapců ve vazbě	Podmíněně ubytování mimo VÚ
1.	12	3	2	2	4	1
2.	10	3	4	2	-	1
3.	10	3	4	2	-	1
4.	7	3	3	1	-	-

5.	7	2	3	1	-	1
6.	11	2	4	4	-	1
Celkem	57	16	20	12	4	5

Základní údaje o zaměstnancích

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	-
Zástupce ředitele	2	-
Učitelé	4	1
Učitelé odborného výcviku	7	1
Vychovatelé	12	3
Asistenti vychovatelů	12	-
Etoped	1	-
Sociální pracovnice	1	1
Zdravotní sestra	1	1
Ostatní zaměstnanci	15	13
Celkem	56	20

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální podmínky výchovy a vzdělávání v komplexu profesní přípravy.
2. Materiálně technické podmínky výchovy a vzdělávání ve vztahu k profesní přípravě.
3. Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v učilišti, odborném učilišti a praktické škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

Komplex přímé výchovně vzdělávací práce je v personální skladbě zabezpečován kolektivem 27 pedagogických pracovníků. Všichni vedoucí pracovníci splňují požadavek vysokoškolské přípravy obecně pedagogického charakteru, speciálně pedagogická erudovanost je 50 %. Sbor učitelů teoretických předmětů je zastoupen především absolventy středoškolského studia (v jednom případě vyšší odborné školy) s doplňkovým pedagogickým studiem (40 %), ze sedmi učitelů odborného výcviku je obecně pedagogická erudice naplněna v jednom případě, speciálně pedagogické vzdělání nemá nikdo. Ve dvanáctičlenném vychovatelském sboru je obecně pedagogická erudovanost 50 %, speciálně pedagogická pak pouze 17 %. Z celkového počtu pedagogů si doplňují potřebné vzdělání dálkovým studiem čtyři pracovníci (15 %).

Výrazněji pozitivnější je situace v dalším vzdělávání v rámci přípravy organizované akreditovanými institucemi – dva pracovníci absolvovali náročný experienciální psychoterapeutický výcvik, čtrnáct pedagogů prošlo sociálně psychologickým výcvikem

v rozsahu minimálně 100 hodin (tj. 52 %), 21 členů pedagogického sboru se zúčastnilo dílčí průpravy ve specializovaných vzdělávacích a výcvikových programech v rozsahu minimálně 50 hodin (tj. 78 %). Tato skutečnost se výrazně promítá v kvalitě práce. Ve složení pedagogického sboru převažuje mužský prvek.

Teoretickou výuku zajišťuje 6 pedagogů, praktické vyučování pak 7 učitelů odborného výcviku. Míra odborné kvalifikace pedagogického sboru je nadále velmi nízká. Z 245 hodin vyučovaných dle rozvrhu platného v době inspekce je pouze 9,4 % vyučováno učiteli, kteří získali kvalifikaci pro vyučování v příslušném druhu školy. Většina učitelů vychází z odborných znalostí získaných v příbuzných oborech různých stupňů středního vzdělávání (případně i v následné praxi) a hlubšího vztahu k vyučovaným předmětům či oboru, všichni pak ze svědomité přípravy. Při práci se žáky uplatňují vysokou míru empatie.

Organizace chodu školy a přenos informací jsou funkční, pravomoci jsou delegovány ředitelem výchovného ústavu na ředitele školy, na velmi dobré úrovni je vzájemná spolupráce a pomoc učitelů. Chod školy je průběžně kontrolován, dobrá pozornost je věnována hospitační činnosti, práce učitelů je pravidelně hodnocena.

Personální podmínky vzdělávání jsou i přes nízkou úroveň odborné kvalifikace učitelů vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky pro teoretickou výuku se od poslední inspekce zlepšily. Škola má k dispozici 3 učebny vybavené moderním žákovským nábytkem, nechybí audiovizuální technika (televizor, video a DVD přehrávače, hifi věž), hudební nástroje (klavír, el. varhany) a 6 pracovních míst vybavených výpočetní technikou. Výpočetní technika je z části zastaralejší, některé výukové programy nejdou instalovat. Počítá se s obměnou. Třídy jsou čisté a světlé, střízlivě vyzdobené výukovými materiály. Tělocvičnu si ústav pronajímá v nedalekém Krásném Dvoře. Dílčí zlepšení bylo zaznamenáno i ve vybavení učebnicemi, přesto pro některé odborné předměty chybí nebo jsou používány již zastaralé tituly. Učebnice jsou žákům půjčovány pro práci ve škole, některé tituly mají k dispozici i pro přípravu na vyučování. Zlepšila se vybavenost školní knihovny, přibýlo moderní beletrie i odborné literatury, využívána je školní videotéka. Zázemí učitelských kabinetů je poměrně stísněné, vybavení dalšími pomůckami průměrné.

Podmínky pro praktické vyučování si udržují trvale solidní úroveň. Odborný výcvik a praktická cvičení probíhají stejně jako při minulé inspekci na dalších pracovištích v obci („truhlárna“, „kulturní dům“ se zázemím pro zednické práce a „zahrada“), případně na dalších smluvně zajištěných místech v blízkém okolí pod vedením příslušného učitele odborného výcviku. Strojový park, vybavenost pracovními nástroji a materiály a ochrannými pomůckami umožňují realizaci zvolených vzdělávacích programů. V objektech je pamatováno i na zázemí pro odpočinek (šatny, kanceláře učitelů).

Video ve škole je funkční, jsou k němu výukové kazety. Pro výuku hudební výuky je nadstandardní vybavení (piano, dvoje varhany, čtyři kytary, zesilovač, mikrofon a reproduktory).

Zkvalitňování materiálně-technických podmínek pro vzdělávání je plánovité, ze strany vedení výchovného ústavu mu je věnována odpovídající pozornost.

Výchovný ústav využívá pěti samostatných pracovišť.

Na pracovišti „škola“ čp. 203 jsou situovány dvě výchovné skupiny (dále jen VS), tři učebny pro teoretickou výuku (jedna z nich je vybavena počítači s přístupem na internet), velmi dobře vybavená jídelna s kuchyní a provozní zázemí a ředitelství ústavu. K dispozici je i dobře

vybavená cvičná kuchyňka. Ložnice jsou čtyřlůžkové, přiměřeně k prostorovým možnostem jsou vybaveny nábytkem. Každý chlapec má svůj pracovní stůl, všichni mají lampičku, válečku a komodu. Sociální zařízení je společné pro obě VS. Vybavení audiovizuální technikou je velmi dobré, obě VS mají k dispozici PC. Záměrem vedení VÚ je realizovat adaptaci budovy včetně půdní vestavby (zde bude umístěn administrativní provoz). Lůžková část bude přemístěna na jiné pracoviště, v tomto objektu zůstane jen zdravotní izolace.

Na pracovišti „vila“ čp. 86 jsou umístěny dvě VS. Kromě ložnic je k dispozici kuchyňka, jídelna a klubovna. V přilehlém objektu je tělocvična a sauna, v dalším přilehlém objektu čp. 227 bude „cvičný byt“ pro chlapce, kterým končí ústavní nebo ochranná výchova. Vybavení nábytkem a audiovizuální technikou je velmi dobré. Chlapcům k dispozici je jeden PC.

Na pracovišti „truhlárna“ čp. 81 je umístěna jedna VS. Aktuálně se dokončuje adaptace sportovní místnosti v sousedním objektu. Vybavení VS nábytkem je velmi dobré, k dispozici je audiovizuální technika a jeden PC. Ložnice jsou dvoulůžkové a třílůžkové.

Na pracovišti „fara“ čp. 64 je jedna VS, třílůžková a pětílůžková ložnice. K dispozici je kuchyňka, dvě dílny, klubovna a sportovní místnost. Vybavení audiovizuální technikou je velmi dobré, k dispozici je jeden PC.

Na pracovišti „zahradka“ čp. 43 byla ubytovací část zrušena, slouží jen jako zázemí praktické školy.

Výzdoba jednotlivých pracovišť je na rozdílné úrovni, celkově je velmi dobrá. Chlapci uplatňují svou invenci a kreativitu.

Od r. 2002 vedení VÚ žádá o přidělení investičních prostředků na nákup a rekonstrukci „školy“ čp. 203, na nákup a rekonstrukci „fary“ čp. 64, na nákup a rekonstrukci objektu čp. 82 („truhlárny“) a na výstavbu nového objektu místo nevyhovujícího objektu na pracovišti „zahradka“ čp. 43. V roce 2004 obdrželo „Rozhodnutí o registraci státního rozpočtu na financování akcí „škola“, „fara“ a objektu vedle „truhlárny“.

Vybavení ústavu na sportovní činnost je velmi dobré. Sjezdové lyže a běžky jsou pro dvě VS, jízdni kola, brusle a kolečkové brusle pro jednu VS. Dále je k dispozici šest dvoumístných kanoí s dalším potřebným vybavením (lodní pytle, sudy, stany, spací pytle atd.). Vybavení na míčové hry je velmi dobré, své vybavení má každá VS (včetně stolu na stolní tenis) a škola. Dále jsou k dispozici čtyři vzduchovky (ústav je zapojen v celostátní střelecké lize).

VS v „truhlárně“ je vybavena africkými bubny s příslušenstvím.

Materiálně-technické podmínky jsou pro realizaci zvolených vzdělávacích programů velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

V souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola vyučuje následující obory (počet tříd a žáků v evidenci k 10. 2. 2005):

Kód oboru	Název oboru	Počet tříd	Počet žáků
36-67-E/503	Stavební výroba	2	21
36-64-E/001	Tesařské a truhlářské práce	1	7
36-67-E/001	Zednické práce	2	19
78-62-C/002	Praktická škola dvouletá	2	12

Průběh a výsledky vzdělávání (odborné předměty, odborný výcvik a praktická cvičení)

Výuka je organizována dle platných učebních dokumentů. V jejich dodržování a plnění bylo v porovnání s inspekčními zjištěními z let 1996 a 2001 zjištěno zlepšení, dílčí nedostatky se vyskytly ve dvou případech. V 1. ročnicích oborů 36-64-E/001 a 78-62-C/002 byly maximální možné týdenní dotace hodin překročeny o jednu vyučovací hodinu. Kladně hodnotí ČŠI zařazení nepovinných předmětů (hudební výchova, informatika a rozvíjení sociálních dovedností), které pozitivně ovlivňují aktivní vztah žáků ke vzdělávání a jejich osobnostní rozvoj. Jako málo efektivní pak využití dotace pro volitelné předměty v praktické škole. Jejich existence je spíše formální, obsahově učivo prolíná s tematickými celky praktických cvičení.

Povinná dokumentace je vedena, z hlediska průkaznosti probíraného učiva se občas objevují pouze obecné záznamy. Nedostatky byly zjištěny při kontrole protokolů a kontrolních listů ze závěrečných zkoušek (nepodepsaná převzetí vyučnických listů absolventy, neuvedení oboru v protokolu, zkoušejícího ve složení komise, přelepování).

Ke zlepšení v oblasti dodržování učebních dokumentů přispívá i solidní kontrolní činnost a otevřená komunikace uvnitř pedagogického sboru. Informační systém vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je funkční, o výsledcích vzdělávání jsou prokazatelně informováni.

Organizace vyučování je přizpůsobena specifickým podmínkám ústavního zařízení, kdy škola musí zabezpečit péči o žáky do doby jejich předání vychovatelům. V jednom dni je vyučováno max. 7 vyučovacích hodin, po páté vyučovací hodině teoretického vyučování je zařazována přestávka na oběd. Nedostatkem je sedm vyučovacích hodin odborného výcviku v jednom dni u žáků 1. ročníku.

Zhlédnutá výuka byla učiteli pečlivě připravená, cíle byly stanoveny se zřetelem na aktuální stavy tříd a individuální vzdělávací potřeby žáků.

Prostředí a uspořádání učeben a pracovišť vyhovovalo realizovaným činnostem. Z didaktické techniky bylo využito video, v teoretické výuce minimálně pomůcky, chybějící učebnice byly nahrazovány jinými obrazovými materiály a kopírovanými nákresey.

Ve výuce převládá individuální přístup a tempo přiměřené specifickým potřebám každého žáka. Zvolené postupy odpovídaly individuálním schopnostem, v teoretické výuce byli žáci schopni úspěšně pracovat pod vedením a kontrolou učitelů, v praktickém vyučování se více realizovali při samostatných činnostech. Věcné nedostatky ve výuce zaznamenány nebyly, v závěrech hodin teoretického vyučování chybělo shrnutí základních poznatků.

Motivovat se žáky dařilo příklady z praxe a běžného života a převážně pozitivním hodnocením. V praktickém vyučování pak motivačně působí zařazování prací, jejichž výsledky přispívají ke zkvalitnění podmínek pro pobyt svěřenců.

Učitelé projevovali značnou míru empatie, dobrou spolupráci zvládali a včas řešili projevy nekázně žáků. Úroveň komunikativních dovedností žáků je velmi nízká, přesto se v případech kdy je učivo zaujalo snažili klást dotazy a diskutovat. Z komunikace žáků s učiteli byla patrná atmosféra důvěry.

Výsledky vzdělávání žáků jsou průběžně hodnoceny. Ústně většinou frontálním zkoušením pomocí otázek zaměřených na dílčí vědomosti, písemně pak formou testů s možností výběru odpovědí, při praktickém vyučování je vedle hodnocení výsledků práce uplatňováno i komplexní hodnocení pracovního výkonu. Hodnocení práce a chování žáka ve škole je i součástí jeho celkového denního hodnocení. V průběhu vyučování se nešetřilo pochvalami a povzbuzováním, ojedinělý byl pokus o sebehodnocení. Efektivitu vzdělávání však výrazně snižují časté absence žáků, vedoucí k jejich neklasifikaci a nedokončení vzdělávání, a převážně výrazně negativní vztah ke vzdělávání.

Průběh odborného vzdělávání hodnotí ČŠI jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vzhledem ke specifičnosti postavení školy v rámci výchovného ústavu, pohybu žáků atd. škola nevyužívá komerční ani jiné evaluační standardizované nástroje. Průběžně sleduje žáky neprospívající, přijímá opatření ke zlepšení stavu (možnost opravy klasifikace, klasifikace v náhradním termínu). Dílčí úspěchy žáků v soutěžích a studiu (úspěšné složení závěrečných zkoušek) slouží k motivaci ostatních žáků i pedagogů pro další práci.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

V porovnání s inspekčními zjištěními z let 1996 a 2001 došlo v činnosti zařízení ke zlepšení.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Oblast sociálně právní agendy je vedena na velmi kvalitní úrovni, spisy chlapců jsou obsahově řazeny chronologicky, celková strukturace je přehledná (daný úsek je zabezpečován kvalifikovanou pracovníci). Kontakt s orgány sociálně právní ochrany je doložen, je patrná iniciace potřebné vazby chlapců s osobami odpovědnými za výchovu ze strany zařízení. Sociální pracovníce se zúčastňuje porad organizovaných příslušnými diagnostickými pracovišti, ve smyslu posílení vzájemné informovanosti je potřeba rozšířit její bližší spolupráci s dětskými domovy se školou v případech přechodu dětí do profesní přípravy ve VÚ (často chybí kompletnější podklady a informace o těchto dětech).

Zabezpečení zdravotní péče koresponduje s potřebami zařízení.

V rámci inspekce byly sledovány i dílčí komunitní způsoby práce s dětmi, jejich úroveň se vyznačuje velmi solidní mírou profesionality.

Výrazně pozitivní je pozornost věnovaná chlapcům, kterým končí ústavní nebo ochranná výchova. Přímou v areálu zařízení jsou budovány prostory bytového charakteru pro přímou pomoc při vstupu do života v těch případech, kdy chybí potřebná úroveň rodinného zázemí či jiné okolnosti ztěžují situaci chlapců.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, vydané MŠMT dne 17. února 2004 pod čj. 32 298/2003-21.
2. Zřizovací listina (dodatek č. 3), vydaná MŠMT dne 26. listopadu 2003, čj. 31 664/03-21.
3. Vnitřní řád.
4. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti.
5. Týdenní programy přímé výchovné práce.
6. Osobní dokumentace pracovníků zařízení.
7. Spisová dokumentace dětí.
8. Dokumentace útěků.
9. Kniha denní evidence zařízení.
10. Evidence podávání léků.
11. Kniha úředních návštěv
12. Učební dokumenty vzdělávacích programů realizovaných ve školním roce 2004/2005
13. Rozvrh hodin a úvazky učitelů platné v době konání inspekce

14. Zápisy z pedagogických rad – školních roků 2003/2004 a 2004/2005
15. Třídní knihy všech tříd školního roku 2004/2005
16. Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd školního roku 2004/2005
17. Protokoly o závěrečných zkouškách konaných dne 21. 6. 2004 (včetně kontrolních listů)

ZÁVĚR

V souhrnném náhledu probíhá profesní příprava podle schválených učebních dokumentů (díleč nesrovnalosti operativně vyřešeny), je patrný pozitivní posun v budování materiálních i personálních podmínek. Kvalifikační struktura není uspokojivá ve smyslu potřebné vzdělanostní úrovně, vlastní výkon přímého pedagogického vlivu je však pozitivní. Vybavenost jednotlivých úseků je postupně posilována, materiální podmínky bezprostřední řemeslné průpravy jsou velmi dobré. Celkově je tato oblast vhodně ovlivňována kvalitním a propracovaným informačním systémem mezi výukou teoretických předmětů, přímou realizací odborného výcviku a návaznou mimoškolní výchovnou prací. Dopad je zřetelný, týmová spolupráce řízena.

Klima celého zařízení bylo příznivé.

Zastoupení mužského prvku v komplexu práce ústavu je vhodně budováno a koresponduje s úkoly daného typu školského zařízení. Je prezentován demokratický a humánní přístup k chlapcům, velmi prospěšná je přímá pomoc dětem, kterým končí výkon ústavní výchovy – zajištění bydlení, pomoc při vyhledání vhodného zaměstnání apod.

Kontakt se zainteresovanými institucemi, především orgány sociálně právní ochrany, je na velmi dobré úrovni, příslušná spisová dokumentace chlapců je vedena vzorně.

Vedení ústavu se výrazným způsobem angažuje v řešení prostorových dispozic, je připraven a postupně i naplňován záměr rekonstrukčního charakteru i získání příslušných objektů.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Zdeněk Slomek	Slomek v.r.....
Člen týmu	PaedDr. Pavel Bártík	Bártík v.r.....
Člen týmu	Mgr. Radek Dlouhý	Dlouhý v.r.

V Českých Budějovicích, dne 23. února 2005.

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. 370 21 České Budějovice, Dukelská 23. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. března 2005.

Razítko

Ředitel nebo jiná osoba oprávněná jednat za zařízení

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Josef Raidl

Ing. Raidl v.r.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1	31. 3. 2005	07-128/05

Připomínky ředitele zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.